

१. तलका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

(क) फौजदारी अभियोग कस्तो अभियोग हो ?

उत्तर: सअन्तर्गत मारपिट, चोरी, डकैती, ज्यान आदि विषयसम्बन्धी मुद्दाहरू पर्छन् । देवानी मुद्दाबाहेकका मुद्दाहरू फौजदारी मुद्दा हुन् । जस्तै: राज्यविरुद्धका कसुर, ज्यानसम्बन्धी, कुटपिट र अङ्गभङ्ग सम्बन्धी कसुर, नागरिकतासम्बन्धी कसुर, लागु औषधसम्बन्धी कसुर, सवारी साधनले गर्ने दुर्घटनासम्बन्धी कसुर, करणी सम्बन्धी कसुर, चोरी, डाँका, लुटपिट, ठगी आदि ।

(ख) फौजदारी र देवानी मुद्दाबिचको फरक देखाउनुहोस् ।

उत्तर: फौजदारी मुद्दा र देवानी मुद्दाबिचको फरकलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।
देवानी मुद्दा

यस मुद्दा अन्तर्गत कानूनबमोजिम फौजदारी मुद्दाको रूपमा परिभाषित गरिए चाहेका कानूनीहक, दायित्व, हैसियत, पद, पारिवारिक सम्बन्ध वा सम्पत्ती सम्बन्धी मुद्दा पर्छ, जस्तै मुद्दाहरू फौजदारी मुद्दा हुन् । जस्तै:

- नाता कायम वा सम्बन्ध विच्छेद
- दस्तुर, पारिश्रमिक, तलव, भत्ता, ज्याला
- अंश, अपुताली, दान बकस, संरक्षक, माथवर, मातृक तथा पैतृक अख्तियारी, धर्मपुत्र वा धर्मपुत्री
- कुनै करार, अर्ध करार, अनुचित समृद्धि अन्तर्गतको कुनै हक वादावी
- दृष्टिकृति, अर्ध दृष्टिकृति वा त्रुटिपूर्ण उत्पादनसम्बन्धी हक वा दावी
- सुविधाभार, क्षतिपूर्ति र देवानी प्रकृतिको अन्य कुनै विषय

फौजदारी मुद्दा

यस मुद्दा अन्तर्गत मारपिट, चोरी, डकैति, ज्यान आदि विषयसम्बन्धी मुद्दाहरू पर्छन् । देवानी मुद्दाबाहेकका मुद्दाहरू फौजदारी मुद्दा हुन् जस्तै :

- ज्यानसम्बन्धी, कुटपिट वा अङ्ग अङ्गसम्बन्धी कसुर
- राज्यविरुद्धको कसुर
- मानव वेचविखन तथा ओसारपसारसम्बन्धी कसुर
- नागरिकतासम्बन्धी कसुर
- लागु औषध सम्बन्धी कसुर - सवारी साधन दुर्घटनासम्बन्धी कसुर
- राष्ट्रिय तथा सार्वजनिक सम्पदा विरुद्धको कसुर -
- करणीसम्बन्धी कसुर
- चोरी, डाका, लुटपिट, ठगी, नाप तौलसम्बन्धी कसुर
- गोपनीयता र गाली बेइज्जतिसम्बन्धी कसुर
- अपराध संहिता २०४७ को भाग २ र ३ मा उल्लिखित सबै अपराधसम्बन्धी कसुरहरू

(ग) देवानी संहिताका सामान्य सिद्धान्तअन्तर्गत कुन कुन प्रावधानहरू सम्बन्धित छन् ? टिपोट गर्नुहोस् ।

उत्तर: किशोरकिशोरीका दैनिक व्यवहासँग सम्बन्धित देवानी संहिताका सामान्य सिद्धान्तहरू

- कानूनको अज्ञानता क्षम्य हुने छैन । कानून सबैले जानेको अनुमान गरिने छ ।
- कसैले पनि सार्वजनिक हित विपरित हुने गरी कुनै काम कारवाही गर्न पाउने छैन ।
- कानून विपरितको काम अमान्य हुने छ ।
- प्रत्येक व्यक्तिले आफूले गरेको गलत कार्यको परिमाण आफैले व्यहोर्नुपर्ने छ ।
- प्रत्येक व्यक्तिले आफू रहे बसेको ठाउँको समुदायका छिमेकीलाई हानिनोक्सानी छिमेकीपन कायम गर्नुपर्छ ।
- कानून विपरितका प्रथा वा परम्परालाई न्यायको रोहवरमा मान्यता दिइने छैन ।

If you have any suggestions or feedback you can send us an mail at Nepalnotes@gmail.com.

You can also find us on different social media platforms like Facebook, Instagram, Twitter, YouTube etc.